

SPIS TREŚCI

Wykaz podstawowych skrótów stosowanych w pracy.....	5
Wstęp	7

Część I

Wielka epidemia moru w Toruniu w latach 1708–1710/1711.

Kronika wydarzeń

1. PRELUDIUM: Toruń w przeddzień wybuchu epidemii (wrzesień 1704 roku — sierpień 1708 roku). Obieg informacji i działania Rady Miejskiej	29
2. IN LUGUBRI MORTALITAS THEATRO: Czas zarazy w mieście (wrzesień 1708 roku — styczeń 1709 roku)	57
3. INTERLUDIUM: Rok 1709	81
4. KEIN STAND UND ORT IST FREY VON ÜBERHÄUFFTEN PLAGEN: Zaraza 1710/ 1711 roku	101
5. CESSATIO PESTILENTIAE: Wygasanie zarazy — rok 1711	139
6. PESTILENTIAE PROVENTURA: Pokłosie zarazy — rok 1712 i lata następne	143

Część II

Od religii do ekonomii

1. Ewangelicy toruńscy wobec epidemii na przykładzie kazania „Pacjent chrześcijański”	149
Geneza choroby	154
Powinności chorego względem Boga	156
Powinności chorego względem samego siebie	159
Powinności chorego względem bliźnich	161
Instrospekcja, poprawa, ukorzenie	165
2. Troska o chorych. Działalność lazaretu miejskiego i <i>Pest-Cassy</i>	173
Chorzy izolowani we własnych nieruchomościach	174

Chorzy w czasie epidemii 1708–1710/1711 — mikrohistoryczny ekskurs pierwszy	177
Chorzy w czasie epidemii 1708–1710/1711 — mikrohistoryczny ekskurs drugi. . .	180
Chorzy w czasie epidemii 1708–1710/1711 — mikrohistoryczny ekskurs trzeci. . .	182
Chorzy izolowani w lazarecie	186
Statut lazaretu (1581)	189
Ordynacja przeciwdżumowa dotycząca organizacji przeciwepidemicznych szpitali toruńskich i zarządzenie precyzujące obowiązki chirurgów dżumowych z 1602 roku.	199
Zarządzenie z 1709 lub 1710 roku precyzujące zakres obowiązków chirurgów dżumowych	204
Wygląd toruńskiego lazaretu.	208
Opinie o lazaretach panujące wśród współczesnych.	213
Opieka nad chorymi katolikami w czasie zarazy	216
Środki finansowe przeznaczone na walkę z zarazą w latach 1708–1710/1711 (działalność tzw. <i>Pest-Cassy</i>)	218
Wydatki specjalne kamlarii w trakcie epidemii, tzw. <i>Pest-Ausgaben</i>	219
Działalność toruńskiego lazaretu i fundusz morowy w 1708 roku.	227
Działalność toruńskiej kasy morowej w 1709 roku	234
Działalność toruńskiej kasy morowej w 1710 roku i na początku 1711 roku.	239
Kategoria pierwsza: środki nadzwyczajne uzyskane na działalność <i>Pest-Cassy</i> ze zbiórek kościelnych, kolekt miejskich i dołęki od lipca do grudnia 1710 roku	241
Kategoria druga: środki zwykle uzyskane na działalność <i>Pest-Cassy</i> z innych źródeł.	248
Wydatki ponoszone przez <i>Pest-Cassę</i> na utrzymanie chorych ubogich.	253
Obligacje miejskie dla lazaretu — „krok w przyszłość”	
3. Troska o zmarłych.	261
Transport ciał w miejsce pochówku	263
Pochówki indywidualne i rodzinne	276
Pochówki zbiorowe w niepoświęconej ziemi	287
Pochówki potajemne	295
Szacunkowe straty demograficzne w Toruniu w trakcie zarazy z lat 1708/1709 i 1710/1711.	296
4. Strach przed epidemiami i jego fizjologia	341
Zarazy a strach naturalny (<i>timor naturalis</i>)	346
Zarazy a bojaźń Boża (<i>timor Dei</i>)	357

Zakończenie	369
Bibliografia	375
Zusammenfassung	415
Summary	421
Spis wykresów, tabel i ilustracji	423
Aneks	429
Indeks osobowy	575